

RECENZIO

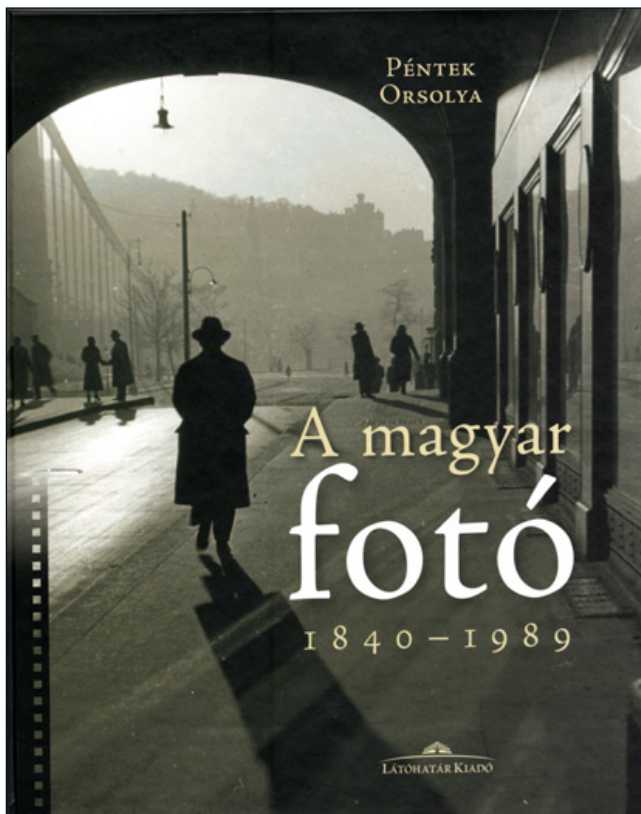
Szeretem a magyar fotót!

Buza Péter

Péntek Orsolya: A magyar fotó – 1840–1989
Látóhatár Kiadó
Ára 6900 forint

Albumnak nevezi a szerkesztő, **Halász Csilla** ezt az egyébként meghatározhatatlan műfajú, de kétségtelenül reprezentatív kötetet. Kérdés persze, érdemes-e azzal bibelődni, hogy ez a munka a könyveknek mely kategóriájába sorolható, bár talán igen, noha a piac maga az ilyenmel nem nagyon törődik. Egyetlen okból mégis: hogy az igényes vevőt ne vezessük félre. Például mindjárt a címmel. Az ugyanis kétségkívül történelmi monográfiát ígér. Amióta a hivatásos eszemet tudom, mindig nagy örömmel szerkesztettem írásaimhoz értékes tartalmi elemként hasznosuló fényképeket, de hosszú évtizedek tapasztalataira se alapozhatom azt a meggyőződésemet, hogy a fotótörténet szakértője lennék. De megkockáztatom: nem nemzeti fotótörténet, inkább képekkel gazdagított esszé kerekedett kötetből ebben a vállalkozásban, egyéni nézőpontból, szubjektív válogatással. Egyébként élvezetes tálalásban, igényes megjelenítésben (utóbbi elsősorban a tervezőt, *Csillag Istvánt* dicséri, noha *André Kertész* arcát a nyitó oldalpáron sikerült félbevágnia). A népszerűsítő tudományos újságírás szintjén tartalmasnak minősíthető

feldolgozásról van szó, amelyben sokan megtalálhatják a fényképezés kultúrhistóriájának fontos állomásait és szereplőit. Olvashatnak a talán legjobbakról, a legnépszerűbbekről, a leghíresebbekről, s a gondos válogatás nyomán reprezentatív kínálatát ismerhetik meg remek alkotásaiknak. Értékelhető mennyiségben olyanokat is, amelyeket nem koptattak el az eddigi publikációk. Friss szemmel festett, látványos panoráma tárul elének, élmény a legtöbb kép. Hézagpótló ötletnek tartom, hogy a szerző több tucatnyi fotóművész portréját is beszerkesztette az egyes fejezetekbe. Az arcképeknek ez a sora forrásértékű. Azt hiszem itt kell visszatérnem újra – ki nem tett zárójelben – a szubjektív válogatás kérdésére. Kritikájára. Felfoghatatlan számomra, hogy miként maradhatott ki a második világháború utáni korszakokat taglaló fejezetekből mondjuk *Balla Demeter*, *Kéleti Éva*, *Szebeni András*, *Szalay Zoltán*, *Rédei Ferenc*. Még a nevük is. Vagy, hogy az úttörők köréből például a *Weinwurm* testvéreké, *Weinwurm Antalé*.

De hát, mint említettem, nem vagyok szakértője a fotózás magyarországi történetének. Csupán rendszeres használója a magyar fotográfusok alkotásainak. Ha ilyen helyzetben fogalmazunk, szerkesztünk, valóban nincs más választásunk, mint nyilvánosan vállalni szubjektívitasunkat, írjunk-szerkesszünk akár albumot – akár kritikát. Szép könyv, tárgyahoz méltó kivitelben. Örülök, hogy kezembe vehettem, s kézbe veszem még. Ugyanezt ajánlom mindenkinek, akit érdekelnek a magyar fotográfia rangos produktumai s rangot adó személyiségei.

KÖNYVJELZŐ

É. Szabó Márta: Akinek a madarak is Chopint énekelnek – Erdi Tamás története

Corvina Kiadó • 3990 Ft

A briliáns vak zongoraművész pályáját rajzolja meg édesanyja, *É. Szabó Márta*, az ismert televíziós személyiség, a *Cimbora* és számos más, főleg gyermekeknek szánt kulturműsor szerkesztője. Tamás apja, *Erdi Sándor*, a *Stúdió* című műsor szerkesztője is jelen van a könyv minden oldalán. Az izgalmas bővelkedő könyv végigkíséri *Erdi Tamás* nem mindennapi sorsát születésétől, sőt, még annál is korábbról egészen a világhírig.

